

Sámedikki ja Álttá suohkana gaskasaš OVTTASBARGOŠIEHTADUS

1. DUOGÁŠ

Álttás leat ollu ássit geain lea sámi duogáš go jurddašit ássiid geat leat sámedikki jienastuslogus, man ollu ohppiin lea sámegeiella skuvllas ja man ollu mánát leat sámi mánáidgárddiin. Dát ii guoska dušše olbmuid lohku, muhto maiddá man ollu proseantaid sii leat álbmoga gaskkas.

Oasit Álttás leat sámi hálddašanguovllus, muhto eai guovddáš Álttás. Álttá suohkanis lea rádjji sámi guovddáš guvlui ja suorra oassi álbmogis Álttás meroštallet iežaset sápmelažžan, mearrasápmelažžan dahje sis leat sámi máttut. Álttá skuvllain lea oahpahus sámi gielas ja kultuvrras. Doppe leat ollu árrjalaš sámesearvvit, sámi giellaarenat ja nana sámi kultureallin.

Boazodoallu lea kulturguoddi ja deatalaš sámi ealáhus Finnmárkkus. Ovcci geasseorohagas lea gullevašvuotta Álttá suohkanii (sullii 30 000 bohcco), ja suohkan leage dalle riikka suorimus suohkan boazodoalu oktavuodas. Bealit áigo bargat ovttas áigeguovdilis boazodoalloáššiguin.

2. ULBMIL

Ovttasbarggu ulbmilin lea lánhčit bissovaš ja geatnegahtti ovttasbarggu beliid gaskka áššiin mat gusket sámiide ja sámi diliide Álttás. Bealit áigot nannet sámi giela ja kultuvrra Álttás. Bealit galget bargat dan ala ahte sámi identitehta ja duogáš dohkkehuvvo, ja ahte sámegeiella ja báikkálaš sámi kultuvra suodjaluvvo ja ovddiduvvo Álttás.

3. OVTTASBARGGU HÁPMI

Ovttasbarggu dáhpuhuvvá eaktodáhtolaččat guovtti ovttáarvosas beali gaskka. Dát šiehtadus ii hehte ovttasbarggu mii ii leat namuhuvvon dán šiehtadusas.

4. PLÁNABARGU JA VÁIKKUHANGASKAOAPMEAPPARÁHTA

Álttá suohkana servodatplánas, nugo suohkanoasseplánain ge gozihuvvo ja galgá gozihuvvot sámevuotta. Sámedikkis lea rolla suohkana resursahálddašeami ektui plána- ja huksenlága mielde. Bealit ovddidit áigeguovdilis áššiid dán suorggi siskkoaldea jurddašettin čilgemiid.

5. OVTTASBARGGU ORGANISEREN

Sámediggi ja Álttá suohkan dollet guokte ovttasbargočoahkkima jahkásaččat. Oassin dás dollojuvvojit čoahkkimat hálddahušdásis. Álttá suohkan kulturhálddahušas bokte gohčču čoahkkimii.

6. DIEHTOJUOHKIN JA OAINNUSMAHTTIN

Beliin lea oktasaš ovddasvástádus das ahte álbmot Álttás šaddá diehtit ja lea máhttu dán šiehtadusa birra ja sámi diliid birra oppalaččat.

7. ÁNGIRUŠŠANSUORGGIT

7.1. Sámegeiella

Bealit barget ovttas addin dihtii álbmogii duohta vejolašvuoda geavahit sámegeiella go geavahit almmolaš báivalusfálaldagaid.

Álttá bibliotekas lea árrjalaš rolla sámi girjjálašvuoda gaskkusteames ja oainnusmahttimis.

7.2. Sámi báikenamat

Bealit barget ovttas ja jotket barggu sámi báikenamaid atnui váldimis ja duodašteames. Suohkan fuolaha ahte nammaáššit meannuduvvojit báikenammalága mielde gulaskuddamiguin ja mearrádusaiguin.

7.3. Mánáidgárddit

Álttá suohkan galgá ásahtit odda gielalaš sámi mánáidgárddi ovdal jagi 2020. Sámediggi juolluda doarjaga suohkana mánáidgárddiide sierra eavttuid mielde.

Bealit barget ovttas dáinna mihttomeriin ahte buot vanhemat geat háliidit sámi mánáidgárdefálaldaga mánádasaset galget oázžun dan fálaldaga. Bealit dohkkehit ahte ollesárvosaš sámi mánáidgárdefálaldat mearkaša dan ahte lea árrjalaš ja ealli sámegeiella mánáid ja bargiid gaskkas mánáidgárddiin. Bargiide fállojuvvo vejolašvuotta buoridit gelbbolašvuoda sámi gielas ja kultuvrras, ja Álttá suohkan áigu rekrutteret ja bisuhit sámegeielat bargiid.

7.4. Vuoddoskuvla

Beliide lea deatalaš ahte Álttá skuvllat fállat fágalaččat buori sámi giellaoahpahusa gustovaš lágaid mielde.

7.5. Mánát ja nuorat - oppalaččat

Buorit bajásáddaneavttut Álttás mearkašit ahte mánát ja nuorat geain lea sámi duogáš ožžot fálaldaga astoáiggedoaimmain main gozihuvvo sámi giella ja kulturperspektiiva. Álttá suohkanis galgá ain leat bures ovddiduvvon fálaldat sámi festivalain main lea buore prográmma mánáide ja nuoraide.

7.6. Dearvašvuotta ja sosiála

Bealit barget ovttas nu ahte geavaheaddjit ožžot gielalaččat ja kultuvrralaččat heivehuvvon báivalusfálaldaga.

Suorgi maid jurddašat erenoamážit leat boarrásat geain sámegeiella lea vuosttašgiellan, geat masset nuppi giela ja dieinna lágiin leat sorjavaččat bargiin geat máhttet sámegeiella.

Bealit galget ovttas bargat dearvašvuodabáivalusaid buoridemiin olbmuide Álttás ja Guovdageainnu regiovnas ja buohcciviessostruktuurra ektui Finnmárkkus.

7.7. Rekrutteren

Bealit juolgašit ahte sis lea oktasaš mihttomeari rekrutteret ja skuvlet eanel fágaolbmuid geain lea sámi giella- ja kulturgelbbolašvuotta suohkanis.

Suohkan galgá árrjalaččat bargat sámi oahpaheddjiid, pedagogaid ja dearvašvuoda bargiid rekrutterema buoridemiin. Álttá suohkan fálla Álttá suohkana skuvllaid oahpaheddjiide lasseoahpu sámi gielas ja kulturgelbbolašvuodas.

7.8. Kulturmuittut ja historjá

Bealit galget ovttas lánhčit diliid báikkálaš sámi kulturhistorijá suodjaleapmái, gaskkusteapmái ja oainnusmahttimii. Duodaštus ja kárten leat erenoamáš deatalaččat.

7.9. Sámi dáidda- ja deaivvadanbáikkid

Bealit galget ovttas bargat dan ala ahte almmolaš, priváhta ja eaktodáhtolaš kulturaktevrrat Álttás main lea sámegeiella ja sámi kultuvrra váldooassin nannejuvvo. Sámi festivalain lea erenoamáš ovddasvástádus sámevuodas.

Bealit galget ovttas bargat kulturdoaluid nugo Aronnesrocken, Sámi Music Week ja Borealis dáivvefestivála ektui. Ovttasbargu Sámi giellaguovddáža ektui lea maiddá guovddázis.

Bealit galget bargat ovttas sámi deaivvadanbáikki ovdii vai oainnusmahtit, olámuddui buktit ja váikkuhit dan ahte ain geavahuvvo ja ovddiduvvo sámi kultuvra ja servodat. Deaivvadanbáiki galgá leat sámi resursa guovddázis Álttás ja čohkket sámi aktivitehtaid ja báivalusaid gávppogis.

7.10 Finnmarkslopet

Bealit galget lahkálaga ovttasbargat Finnmarkslopet doaluid ektui. Bealit áigot ovttas bargat doaimbajuid ja ángiruššamiid ektui ealáhusaid siskkoaldea nugo boazodoallu mii galgá leat integrerejuvvon Finnmarkslopet:is. Jahkásaččat dollojuvvojit ovttasbargočoahkkimat Finnmarkslopet birra beliid gaskka.

8. GUSTON JA RIEVDADUSAT

Šiehtadusa sáhttet rievdatit dušše oasebealit ovttas. Goappašagat bealit sáhttet cealkit eret šiehtadusa guda mánu ovdal dieđihemiin. Šiehtadus evaluerejuvvo ovdal 01.10. 2020.

Álttá/Alta 25.03.19

Monica Nielsen

Álttá suohkana ovddas

Alta kommune

Aili Kesitalo

Sámedikki ovddas

SÁMEDIGGE
SAMETINGET